

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NCBR
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Przewodnik kwalifikowalności wydatków dla 2 priorytetu program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – Innostart

FENG.02.20-IP.07-0001/25

Spis treści

1. Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w projekcie	3
1.1 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej	3
1.2 Zasady kwalifikowalności podatku VAT	4
1.3 Zakaz podwójnego finansowania.....	4
2. Wkład własny	4
3. Wydatki w projekcie.....	4
3.1 Kategorie wydatków kwalifikowalnych w ramach prac B+R	5
3.1.1 Personel projektu.....	5
3.1.2 Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo).....	9
3.1.3 Amortyzacja (aparatura i sprzęt).....	10
3.1.4 Amortyzacja (budynki).....	12
3.1.5 Wartości niematerialne i prawne.....	12
3.1.6 Dostawy (inne niż środki trwałe).....	13
3.1.7 Usługi zewnętrzne (koszty operacyjne)	14
3.2 Wydatki niekwalifikowalne – czyli koszty, które nie podlegają dofinansowaniu z grantu, ale mogą zostać poniesione z wkładu własnego	15
3.3 Za koszty niemożliwe do wykazania i poniesienia w ramach projektu B+R uważa się między innymi:.....	16
3.4 Dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków w projektach	16
3.4.1 Koszty wynagrodzeń – Umowa o pracę	16
3.4.2 Koszty wynagrodzeń - Umowy cywilnoprawne	17
3.4.3 Koszty dostaw usług/towarów	17
3.4.4 Amortyzacja	17
3.4.5 Wynajem	18
3.4.6 Pozostałe koszty.....	18
3.5 Opis dokumentów	18

1. Ogólne zasady kwalifikowalności wydatków w projekcie

Pojęcia „wydatki kwalifikowalne” i „koszty kwalifikowalne” są stosowane w Przewodniku zamiennie.

Zasady kwalifikowalności wydatków **opierają się** na przepisach Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

1.1 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy publicznej

Łączna kwota wnioskowanego grantu **nie może przekroczyć 320 tys. zł łącznie na cały projekt.**

Maksymalne progi wartości grantu i jej intensywności wskazane w Przewodniku wynikają z rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis („rozporządzenie de minimis”).

Udzielona Grantobiorcy oraz podmiotom pozostającym z nim w jakimkolwiek stosunku prawnym, (o którym mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia de minimis) pomoc de minimis nie może przekroczyć kwoty 300 000 euro (w ramach przysługującego danemu podmiotowi trzyletniego limitu)¹ z zastrzeżeniem, iż na etapie oceny projektu nie ma możliwości zwiększenia pierwotnie wnioskowanego grantu.

Na etapie oceny wniosku o grant do przeliczenia na EUR wysokości wnioskowanego grantu stosowany jest kurs średni EUR – ogłaszany przez Narodowy Bank Polski – obowiązujący w dniu ogłoszenia naboru.

Do przeliczenia na EUR wysokości udzielonego grantu, stosowany jest kurs średni walut obcych – ogłaszany przez Narodowy Bank Polski – obowiązujący w dniu zawarcia Umowy o powierzenie grantu, a w przypadku zmiany – w dniu zawarcia aneksu do Umowy o powierzenie grantu.

Istotne wykluczenia z finansowania w ramach projektu:

1. Zgodnie z art. 7 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058, środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie mogą być udzielone na inwestycję w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania **paliw kopalnych**. Taką inwestycją będzie np. zakup urządzeń zasilanych paliwami kopalnymi (w tym gazem ziemnym), czy zakup surowców pochodzących od paliw kopalnych, z tego względu co do zasady nie mogą być to koszty kwalifikowalne w projekcie (za wyjątkiem inwestycji określonych w art. 7 ust. 1 pkt h tego rozporządzenia).
2. art. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

¹ Zgodnie z pkt 11 preambuły do rozporządzenia *de minimis*, do ustalania dostępnego przedsiębiorcy limitu pomocy *de minimis* bierze się pod uwagę 3 minione lata, tzn. jeśli pomoc *de minimis* była udzielona 5 grudnia 2024 r., uwzględnieniu podlegała pomoc *de minimis* i pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie udzielona przedsiębiorstwu począwszy od 5 grudnia 2021 r. do 5 grudnia 2024 r. włącznie.

1.2 Zasady kwalifikowalności podatku VAT

Podatek VAT stanowi wydatek niekwalifikowalny w projekcie, nawet gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego.

1.3 Zakaz podwójnego finansowania

Całkowite lub częściowe podwójne sfinansowanie danego kosztu jest niedozwolone.

Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- wykazanie tego samego kosztu w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków krajowych lub wspólnotowych;
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej lub środków unijnych, a następnie wykazanie kosztów amortyzacji tego środka w projekcie objętym grantem;
- zakup używanego środka trwałego, który był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych;
- otrzymanie na wydatki kwalifikowane danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż maksymalna dozwolona intensywność pomocy dla danego projektu lub części projektu;
- objęcie kosztów kwalifikowanych projektu jednocześnie wsparciem pożyczkowym i gwarancyjnym ze środków publicznych;

2. Wkład własny

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w zadeklarowanej we Wniosku o wsparcie wysokości (minimum 15% budżetu projektu).

Wkład własny obejmuje środki finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów projektu, w tym:

- a) kosztów niekwalifikowalnych, które nie podlegają refundacji, oraz
- b) kosztów kwalifikowalnych do czasu ich refundacji przez NCBR.

Wkład własny może zostać wniesiony wyłącznie w formie pieniężnej (rozchód środków finansowych z rachunku lub kasy w trakcie realizacji projektu).

NCBR refunduje jedynie wydatki uznane za kwalifikowalne w ramach wniosków o płatność, w formie grantu.

3. Wydatki w projekcie

Wnioskodawcy do rozliczenia wydatków w projekcie zobowiązani będą do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej w sposób przejrzysty i rzetelny, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z wykonanymi pracami. Całość projektu rozliczana będzie na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

W przypadku planowanych wydatków o wartości jednostkowej powyżej 20 000 zł netto Grantobiorca przeprowadza rozeznanie rynku, polegające na porównaniu co najmniej trzech dostępnych ofert lub cenników (np. ze stron internetowych, katalogów, zapytań e-mailowych). Wybór dostawcy lub

wykonawcy powinien być udokumentowany krótką notatką lub protokołem zawierającym: opis przedmiotu zamówienia, wskazanie źródeł porównania ofert, uzasadnienie wyboru oferty

Rozeznanie rynku nie jest wymagane, jeśli:

- 1) wydatek dotyczy zakupu towaru lub usługi o wartości poniżej 20 000 zł netto,
- 2) istnieje uzasadniona obiektywnie potrzeba zakupu od jedyne go dostawcy (np. unikatowość produktu, brak zamienników) – w takim przypadku Grantobiorca sporządza krótkie uzasadnienie w postaci notatki, protokołu.
- 3) personel projektu został wykazany imiennie we wniosku o wsparcie i został pozytywnie oceniony na etapie oceny merytorycznej

Grantobiorca nie może dzielić danego zamówienia na odrębne wydatki w celu obejścia postanowień Umowy o powierzeni grantu. Próg stosowania zasad określonych w Umowie odnosi się do wartości jednostkowej zamówienia. W przypadku zamówień powtarzalnych Grantobiorca jest zobowiązany do szacowania ich łącznej wartości, analogicznie do zasady szacowania wartości zamówienia, aby uniknąć sztucznego dzielenia zamówień, chyba że podział jest uzasadniony obiektywnymi przyczynami.

3.1 Kategorie wydatków kwalifikowalnych w ramach prac B+R

3.1.1 Personel projektu

W ramach kategorii kwalifikowalne jest wyłącznie wynagrodzenie kadry naukowo-badawczej projektu, tj. pracowników badawczych, pracowników technicznych, pozostałych pracowników pomocniczych:

- a) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- b) zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia (wyłącznie osoby wskazane imiennie we wniosku o grant),
- c) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą będących Wnioskodawcą - samozatrudnienie,
- d) osób współpracujących w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z Wnioskodawcą będącym osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

Wydatki są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie i przez okres zaangażowania personelu projektu w realizację projektu badawczo-rozwojowego - **kwalifikowalne są tylko wynagrodzenia za realizację prac/zadań o charakterze badawczo-rozwojowym, tj. obejmujące badania przemysłowe i prace rozwojowe.**

Uwaga: Umowy o dzieło oraz umowy B2B nie stanowią kwalifikowalnej formy zaangażowania w ramach kategorii „Personel projektu” i mogą być rozliczane wyłącznie w kategorii „Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)”.

Szczególne zasady oceny wynagrodzeń osób wykonujących czynności zarządcze, nadzorcze lub koordynacyjne

W kategorii Personel projektu niekwalifikowalne są koszty wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z zarządzaniem, nadzorem, koordynacją, rozliczaniem lub monitorowaniem

projektu badawczo-rozwojowego, a także prowadzeniem innych czynności administracyjnych związanych z realizacją projektu. Dotyczy to w szczególności koordynatorów projektu, kierowników zarządzających projektem, kierowników B+R, project managerów, członków zarządu, prokurentów, pełnomocników oraz innych osób wykonujących funkcje kierownicze lub zarządcze.

Koszt wynagrodzenia takich osób, niezależnie od wymiaru zaangażowania w czynności zarządcze lub administracyjne i łączenie ich z zadaniami badawczymi, również na podstawie innej formy zaangażowania w ramach projektu, stanowi w całości wydatek niekwalifikowalny i musi być finansowany w ramach wkładu własnego.

Uwaga: W przypadku wspólników i właścicieli przedsiębiorstw kwalifikowalność wynagrodzenia ma charakter wyjątkowy i podlega szczególnie rygorystycznej ocenie. Grantobiorca jest zobowiązany wykazać, że dana osoba wykonuje wyłącznie prace badawczo-rozwojowe oraz nie realizuje żadnych czynności o charakterze zarządczym, kierowniczym, nadzorczym, koordynacyjnym, administracyjnym lub reprezentacyjnym, zarówno w projekcie, jak i w działalności przedsiębiorstwa. W przypadku braku możliwości jednoznacznego potwierdzenia spełnienia powyższych warunków wynagrodzenie uznaje się za niekwalifikowalne i finansowane w ramach wkładu własnego Grantobiorcy.

Przykład – jak stosować tę zasadę w praktyce?

- Jeżeli osoba pełni funkcję kierowniczą, zarządczą lub nadzorczą w przedsiębiorstwie (np. kierownik działu B+R, kierownik zakładu, dyrektor, członek zarządu, prezes, wiceprezes, prokurent, pełnomocnik), jej wynagrodzenie nie może być finansowane z grantu.
- Dotyczy to również sytuacji, gdy osoba ta wykonuje część prac badawczo rozwojowych, technicznych lub eksperckich w projekcie. Samo pełnienie funkcji kierowniczej lub zarządczej oznacza wykonywanie czynności związanych z zarządzaniem, nadzorem lub koordynacją, co wyklucza możliwość uznania wynagrodzenia za koszt kwalifikowalny.
- Nie ma znaczenia wymiar czasu poświęcanego na czynności zarządcze. Nawet jeżeli czynności kierownicze stanowią jedynie niewielką część obowiązków danej osoby, koszt jej wynagrodzenia pozostaje w całości niekwalifikowalny.
- Nie ma również znaczenia forma zaangażowania w projekt. Ograniczenie dotyczy zarówno osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, jak i umów cywilnoprawnych, kontraktów menedżerskich lub innych form współpracy.
- Przykładowo, jeżeli kierownik działu B+R osobiście przeprowadza badania laboratoryjne, opracowuje wyniki badań lub uczestniczy w pracach konstrukcyjnych, jego wynagrodzenie nadal nie może zostać uznane za kwalifikowalne, ponieważ pełni on jednocześnie funkcję kierowniczą.
- Analogicznie wynagrodzenie członka zarządu, dyrektora lub prezesa pozostaje niekwalifikowalne nawet wtedy, gdy osoba ta posiada specjalistyczną wiedzę i faktycznie wykonuje część prac badawczych przewidzianych w projekcie

Jednoosobowa Działalność Gospodarcza

Koszt zaangażowania **osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą będącej Wnioskodawcą** jest kwalifikowalny pod warunkiem faktycznego wykonywania merytorycznych prac B+R w projekcie oraz wyraźnego wskazania tej formy zaangażowania we wniosku wraz z zakresem obowiązków tej osoby i kosztem jej zaangażowania rozliczanego na podstawie noty księgowej.

Zaangażowania Coacha Innowacji w Personelu Projektu²

Koszty wynagrodzenia Coacha Innowacji mogą być kwalifikowalne w ramach zespołu projektowego wyłącznie w zakresie realizacji prac badawczo-rozwojowych obejmujących badania przemysłowe lub prace rozwojowe. Koszty związane z wykonywaniem usług doradczych, konsultingowych, szkoleniowych lub innych działań o charakterze innym niż B+R są niekwalifikowalne.

Łączna wartość wynagrodzenia Coacha Innowacji rozliczona w projekcie nie może przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych (kwoty grantu).

Jakie składniki wynagrodzenia są kwalifikowalne?

Wydatek kwalifikowalny stanowią następujące składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia pracowników:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze;
- 2) premie lub nagrody (z wyjątkiem nagród jubileuszowych), jeśli: wynikają one z regulaminu wynagrodzeń, który ustala jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z FENG), lub regulaminu pracy, lub innych przepisów prawa pracy oraz obowiązują co najmniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku; ale jeśli organizacja Wnioskodawcy powstała później, wystarczy spełnienie warunku zgodności z ww. regulaminami oraz przepisami prawa pracy;
- 3) dodatek do wynagrodzenia za wykonywanie zadań w projekcie;
- 4) dodatek za wieloletnią pracę i dodatek funkcyjny;
- 5) wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego – proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację badań przemysłowych, prac rozwojowych w miesiącu, w którym korzystał on z urlopu, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu, który go poprzedza;
- 6) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych – proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu, gdy był on niezdolny do pracy, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu, który go poprzedza;
- 7) dodatkowe wynagrodzenie roczne wynikające z przepisów prawa pracy wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze poza ubezpieczeniowe – proporcjonalnie do okresu, w jakim pracownik realizował zadania w projekcie;
- 8) składka na:

² Dotyczy usługi Innovation Coach – Coach Innowacji (osoba, która pełniła funkcję Coacha w instrumencie Innovation Coach)

- a) ubezpieczenie emerytalne, w tym Pracowniczy Program Emerytalny, Pracownicze Plany Kapitałowe,
- b) ubezpieczenie rentowe,
- c) ubezpieczenie chorobowe,
- d) ubezpieczenie zdrowotne,
- e) ubezpieczenie wypadkowe;
- f) składka na Fundusz Pracy;
- g) składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- h) zaliczka na podatek dochodowy;
- i) odpisy na ZFŚŚ.

Dokumentowanie zaangażowania pracownika

Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu do realizacji zadań związanych z realizacją projektu badawczo-rozwojowego musi być odpowiednio uwzględnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub w opisie stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektu.

Pracownik zaangażowany częściowo w projekt

Jeżeli stosunek pracy pracownika Wnioskodawcy jedynie w części obejmuje zadania w ramach projektu badawczo-rozwojowego, koszt wynagrodzenia jest kwalifikowalny pod warunkiem, że:

- a) zadania związane z realizacją projektu zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,
- b) zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację projektu w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,
- c) koszt wynagrodzenia personelu projektu odpowiada proporcji, o której mowa w lit. b, chyba, że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.

Dodatkowe warunki kwalifikowalności wynagrodzenia

Koszt wynagrodzenia jest kwalifikowalny pod warunkiem, że:

- a) obciążenie wynikające z zaangażowania zawodowego danej osoby nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie,
- b) łączne zaangażowanie zawodowe personelu projektu w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy UE oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych Wnioskodawcy i innych podmiotów (niezależnie od formy zaangażowania) nie przekracza 276 godzin miesięcznie; do ww. limitu wlicza się okres urlopu wypoczynkowego oraz czas niezdolności do pracy wskutek choroby, natomiast nie wlicza się innych nieobecności pracownika (np. urlop bezpłatny, rodzicielski i macierzyński).

Przed zaangażowaniem osoby do projektu Wnioskodawca musi zweryfikować spełnienie ww. warunku (weryfikacji można dokonać posiłkując się pisemnym oświadczeniem złożonym przez osobę mającą być zaangażowaną do projektu). Warunek ten powinien być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w tym projekcie, przy czym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie spełnienia tego warunku za niekwalifikowalne należy uznać wynagrodzenie personelu projektu (w całości lub w części) w tym projekcie, w ramach którego zaangażowanie personelu projektu spowodowało naruszenie tego warunku.

3.1.2 Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)

W ramach kategorii usługi zewnętrzne (podwykonawstwo) kwalifikowalne są koszty usług dotyczących przeprowadzenia badań przemysłowych lub prac rozwojowych wykonywanych na podstawie umowy oraz koszty doradztwa i równorzędnych usług wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu badawczo-rozwojowego.

Podwykonawstwem nie są czynności pomocnicze niezbędne do wykonania zadań projektowych, takie jak usługi prawne, księgowe, podatkowe lub reklamowe.

Realizacja usługi nie może skutkować nabyciem maszyn i urządzeń przez Wnioskodawcę.

Limit na podwykonawstwo tzn. wartość usług realizowanych na zasadzie podwykonawstwa nie może przekroczyć 70% kosztów kwalifikowalnych badań przemysłowych i prac rozwojowych w projekcie.

W ramach kategorii podwykonawstwo kwalifikowalne są umowy o dzieło oraz umowy B2B

Zaangażowanie doradcy B+R, w tym Coacha Innowacji³

W ramach kategorii „Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)” kwalifikowalny jest koszt zaangażowania doradcy B+R, który świadczy profesjonalne wsparcie eksperckie na potrzeby projektu i wnosi do niego konkretne, istotne oraz adekwatne kompetencje.

Kompetencje te mogą dotyczyć w szczególności wdrażania technologii lub rozwiązań B+R, ochrony własności intelektualnej, współpracy z jednostkami naukowymi, znajomości branży i rynku docelowego oraz zarządzania projektami technologicznymi.

Koszt zaangażowania doradcy B+R rozliczany w kategorii „Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo)” podlega ogólnemu limitowi właściwemu dla podwykonawstwa, tj. 70% kosztów kwalifikowalnych badań przemysłowych i prac rozwojowych w projekcie.

Dodatkowy limit: Jeżeli doradcą B+R jest Coach Innowacji, łączna wartość jego wynagrodzenia rozliczana w projekcie nie może przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, tj. kwoty grantu. Wynagrodzenie Coacha Innowacji stanowi koszt podwykonawstwa i jest uwzględniane przy obliczaniu limitu podwykonawstwa, o którym mowa powyżej. Oznacza to, że limit 10% jest limitem dodatkowym, zawierającym się w limicie 70%

³ Dotyczy usługi Innovation Coach – Coach Innowacji (osoba, która pełniła funkcję Coacha w instrumencie Innovation Coach)

Przykład

Wartość kosztów kwalifikowalnych projektu wynosi 300 000 zł.

Maksymalna wartość wynagrodzenia doradcy B+R, którą można rozliczyć w projekcie, wynosi 30 000 zł ($10\% \times 300\,000\text{ zł}$).

Jeżeli wynagrodzenie doradcy B+R wyniesie 40 000 zł, kwota 30 000 zł może zostać uznana za wydatek kwalifikowalny, natomiast pozostałe 10 000 zł stanowi wydatek niekwalifikowalny i musi zostać pokryte ze środków własnych Grantobiorcy.

3.1.3 Amortyzacja (aparatura i sprzęt)

W ramach kategorii kwalifikowalne są odpisy amortyzacyjne aparatury naukowo-badawczej⁴ i sprzętu, w tym elementów służących do budowy prototypów lub linii pilotażowych⁵, wykorzystywanych w celu prowadzenia badań przemysłowych i prac rozwojowych albo tylko prac rozwojowych wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizowanych prac B+R

Gwarantuje to, że wsparcie mogą otrzymać projekty, które obejmują badania przemysłowe i prace rozwojowe albo wyłącznie prace rozwojowe.

Jeśli w ramach prac B+R zaplanowano i wskazano we wniosku o wsparcie projektu czynności, które skutkują zniszczeniem aparatury i sprzętu w trakcie realizacji projektu, kwalifikowalna jest wartość stanowiąca sumę skumulowanych odpisów amortyzacyjnych tych środków trwałych (ponoszonych w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizowanych prac B+R projektu) i wartości końcowej (rezydualnej) pomniejszonej o wartość złomu (jeśli dotyczy).

Zniszczenie oznacza utratę ekonomicznej użyteczności, tj. poddanie likwidacji faktycznej i księgowej udokumentowanej np. protokołem likwidacji środka trwałego, dokumentem sprzedaży jako złom/ przekazania do utylizacji/ rozbiórki, usunięcie środka trwałego z ewidencji. Odpisy amortyzacyjne stanowią wydatek kwalifikowalny, jeśli łącznie spełnione są następujące warunki:

- a) aparatura i sprzęt wykorzystywany do prac B+R jest środkiem trwałym;
- b) aparatura i sprzęt są niezbędna do prawidłowej realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych projektu i bezpośrednio wykorzystywana w projekcie;
- c) odpisy amortyzacyjne są obliczane na podstawie przepisów o rachunkowości oraz zgodnie z polityką rachunkowości Wnioskodawcy;

⁴ Jako aparaturę naukowo-badawczą należy rozumieć zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń nie wykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

⁵ o ile elementy te mogą być ewidencjonowane jako środek trwały (jeśli nie, koszty elementów nie stanowią wydatków kwalifikowalnych w projekcie)

- d) kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych dotyczy wyłącznie okresu, w którym faktycznie aparatura i sprzęt jest wykorzystywana do realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych projektu;
- e) jeśli aparatura i sprzęt są wykorzystywane także w innych celach niż realizacja prac B+R, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów przy realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych projektu;
- f) zakup aparatury i sprzętu nie był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych; koszty poniesione na wytworzenie aparatury i sprzętu nie były współfinansowane ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych;
- g) zakup aparatury i sprzętu nie został rozliczony ani przedstawiony do rozliczenia jako koszt kwalifikowalny projektu; koszty poniesione na wytworzenie aparatury i sprzętu nie zostały rozliczone ani przedstawione do rozliczenia jako koszty kwalifikowalne projektu;
- h) odpisy amortyzacyjne dotyczą aparatury i sprzętu, która została zakupiona w sposób racjonalny i efektywny – po cenach, które nie zostały zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych.

Jeżeli Wnioskodawca nie jest zobowiązany do stosowania ustawy o rachunkowości, stosuje odpowiednie przepisy podatkowe.

Przykład – rozliczanie amortyzacji aparatury w projekcie

Przedsiębiorca posiada urządzenie badawcze o wartości początkowej 100 000 zł, które zostało zakupione przed rozpoczęciem projektu i stanowi środek trwały.

Urządzenie jest wykorzystywane w projekcie przez 12 miesięcy, a wartość odpisów amortyzacyjnych przypadających na ten okres wynoszą 30 000 zł.

Jeżeli aparatura jest wykorzystywana do realizacji prac B+R, przedsiębiorca może wykazać w projekcie wyłącznie odpisy amortyzacyjne przypadające na okres i zakres wykorzystania urządzenia w projekcie, tj. 30 000 zł.

Jeżeli urządzenie jest wykorzystywane zarówno na potrzeby projektu, jak i do innych działań przedsiębiorstwa, kwalifikowalna jest wyłącznie część odpisów amortyzacyjnych odpowiadająca faktycznemu wykorzystaniu urządzenia w projekcie. Przykładowo, w przypadku wykorzystania urządzenia w projekcie w 50%, kwalifikowalna będzie kwota 15 000 zł.

Oznacza to, że w projekcie nie rozlicza się całej wartości zakupionego urządzenia (100 000 zł), lecz wyłącznie część odpowiadającą jego wykorzystaniu w pracach B+R.

Przykład – aparatura zniszczona w trakcie realizacji projektu

Wartość początkowa aparatury wynosi 100 000 zł. W okresie realizacji projektu aparatura była wykorzystywana do prac B+R, a kwalifikowalne odpisy amortyzacyjne wyniosły 30 000 zł.

Zgodnie z założeniami projektu aparatura została zużyta i zlikwidowana w trakcie realizacji prac B+R. Wartość końcowa (rezydualna) aparatury, ustalona na dzień likwidacji, wynosi 10 000 zł.

Koszt kwalifikowalny obejmuje:

- 30 000 zł – kwalifikowalne odpisy amortyzacyjne,
- 10 000 zł – wartość końcową (rezydualną) aparatury.

Łączny koszt kwalifikowalny wynosi:

$$30\,000\text{ zł} + 10\,000\text{ zł} = 40\,000\text{ zł}.$$

Jeżeli w wyniku likwidacji aparatury uzyskano przychód ze sprzedaży złomu lub odzyskanych materiałów, wartość kosztu kwalifikowalnego należy pomniejszyć o wartość uzyskanego przychodu.

Jeżeli wartość uzyskanego złomu wyniosła 2 000 zł, koszt kwalifikowalny wyniesie:

$$30\,000\text{ zł} + 10\,000\text{ zł} - 2\,000\text{ zł} = 38\,000\text{ zł}.$$

3.1.4 Amortyzacja (budynki)

W ramach kategorii kwalifikowalne są odpisy amortyzacyjne budynków odpowiadające okresowi realizacji prac B+R obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości. W przypadku wykorzystywania budynków także w innych celach niż realizacja projektu – kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu.

3.1.5 Wartości niematerialne i prawne

W ramach kategorii kwalifikowalne są wyłącznie koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych⁶ wykorzystywanych wyłącznie w projekcie. W przypadku wykorzystania wartości niematerialnych i prawnych również do innych celów niż realizacja projektu kwalifikowalna jest wyłącznie część wydatku odpowiadająca proporcji wykorzystania na potrzeby badań przemysłowych lub prac rozwojowych. Nabytych od osób trzecich na warunkach rynkowych – w formie patentów (zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji), licencji, know-how,

⁶ Zgodnie z ustawą o rachunkowości: wartości niematerialne i prawne to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz, raportów badawczych itp., wykorzystywanych wyłącznie do badań przemysłowych lub prac rozwojowych niezbędnych do realizacji projektu tj. kwalifikowalna jest ta część wydatku, która odpowiada proporcji wykorzystania w celu realizacji badań przemysłowych lub prac rozwojowych w ramach projektu. Nie jest możliwe uznanie kosztów amortyzacji WNiP za wydatki kwalifikowalne.

Przykład

Wnioskodawca kupił od podmiotu trzeciego licencję na specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane do projektowania i testowania rozwiązania opracowywanego w ramach projektu B+R. Koszt nabycia licencji wynosi 20 000 zł. Licencja spełnia definicję wartości niematerialnej i prawnej oraz została nabyta na warunkach rynkowych.

Jeżeli licencja jest wykorzystywana wyłącznie na potrzeby projektu B+R, cały koszt jej nabycia (20 000 zł) może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny. Jeżeli natomiast licencja jest wykorzystywana w 60% na potrzeby projektu B+R, a w 40% na potrzeby bieżącej działalności przedsiębiorstwa, kwalifikowalna będzie wyłącznie kwota 12 000 zł ($60\% \times 20\,000\text{ zł}$).

Uwaga: w przypadku wartości niematerialnych i prawnych kwalifikowalny jest koszt ich nabycia. Nie jest możliwe rozliczanie w projekcie odpisów amortyzacyjnych od licencji, patentów, know-how ani innych wartości niematerialnych i prawnych.

3.1.6 Dostawy (inne niż środki trwałe)

W ramach kategorii kwalifikowalne są wydatki związane z zakupem materiałów np. koszty surowców, odczynników i środków eksploatacyjnych o okresie użyteczności ekonomicznej poniżej 1 roku niezbędnych i zużytych w całości do realizacji prac B+R np. wyposażenia laboratoryjnego, tj. termometry, pipety.

W przypadku ponoszenia ww. kosztów tylko w części na rzecz prac B+R projektu, ich wartość kwalifikowalna określana jest w okresie i w proporcji do prac B+R.

Uwaga: W tej kategorii kosztów nie są kwalifikowalne żadne elementy linii pilotażowych i linii demonstracyjnych. Elementy te mogą stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w ramach kategorii 3.1.3 Amortyzacja (aparatura i sprzęt).

W przypadku elementów prototypów, wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu B+R, które nie będą wykorzystane w procesie produkcyjnym lub przy dostawach dóbr i świadczeniu usług przez wnioskodawcę, dopuszcza się kwalifikowanie wydatków związanych z zakupem materiałów i środków eksploatacyjnych, wykorzystywanych do budowy całego prototypu (po przeprowadzeniu indywidualnej oceny każdego przypadku przez Instytucję).

W przeciwnym razie koszty materiałów i środków eksploatacyjnych będą musiały zostać zwrócone.

Przykład – materiały i środki eksploatacyjne

Przedsiębiorca realizuje projekt B+R dotyczący opracowania nowego czujnika jakości powietrza. Na potrzeby badań kupuje płytki elektroniczne, przewody, elementy montażowe, materiały do wykonania prototypu oraz środki zużywane podczas testów.

Ponieważ materiały te są niezbędne do realizacji prac B+R i zostaną zużyte w trakcie realizacji projektu, ich zakup może zostać uznany za koszt kwalifikowalny.

Jeżeli część zakupionych materiałów jest wykorzystywana również poza projektem B+R, kwalifikowalna jest wyłącznie część odpowiadająca wykorzystaniu w projekcie.

Przykład proporcji

Przedsiębiorca kupił materiały o wartości 10 000 zł. Z dokumentacji wynika, że 70% materiałów zostało wykorzystanych w projekcie B+R, a 30% w bieżącej działalności firmy.

W takim przypadku kosztem kwalifikowalnym jest kwota 7 000 zł.

Przykład - prototyp

Firma kupiła materiały za 10 000 zł do budowy prototypu.

- jeżeli prototyp został opracowany wyłącznie na potrzeby realizacji prac B+R i nie będzie wykorzystywany w działalności operacyjnej przedsiębiorstwa, koszt materiałów może zostać uznany za kwalifikowalny;
- jeżeli prototyp po zakończeniu projektu będzie wykorzystywany w procesie produkcyjnym, przy świadczeniu usług, sprzedaży produktów lub generowaniu przychodów przez przedsiębiorstwo, koszt materiałów nie jest kwalifikowalny.

3.1.7 Usługi zewnętrzne (koszty operacyjne)

Kwalifikowalne są koszty operacyjne dotyczące:

- a) usług obcych o charakterze pomocniczym/ wspierającym, które są niezbędne do realizacji projektu, ale nie wpisują się w definicję innych kategorii;
- b) opłat związanych z dopuszczeniem do badań;
- c) usług transportowych niezbędnych do prawidłowej realizacji prac badawczo-rozwojowych
- d) wynajmu aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń wykorzystywanych w celu prowadzenia badań przemysłowych lub prac rozwojowych wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizowanego projektu;
- e) wynajmu powierzchni laboratoryjnej, wykorzystywanej do prac B+R projektu (oznacza wynajęcie przez Wnioskodawcę laboratorium do prowadzenia w nim badań przez personel Wnioskodawcy). Powierzchnia laboratoryjna finansowana w ramach tej kategorii to powierzchnia przystosowana do przeprowadzania badań przemysłowych lub prac

rozwojowych, np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń, bez aparatury badawczej;

- f) subskrypcja oprogramowania wyłącznie w zakresie i przez okres, w jakim jest ona wykorzystywana na potrzeby realizowanych prac B+R.

Przykład – usługi zewnętrzne (koszty operacyjne)

Wnioskodawca realizuje projekt B+R dotyczący opracowania nowego urządzenia medycznego.

W związku z realizacją projektu:

- wynajmuje powierzchnię laboratoryjną spełniającą wymagania techniczne niezbędne do przeprowadzenia badań,
- wynajmuje specjalistyczne urządzenie badawcze na okres wykonywania testów,
- korzysta przez 6 miesięcy z subskrypcji specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego wyłącznie do prowadzenia prac B+R,
- ponosi koszty transportu próbek do laboratorium badawczego.

Wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, pod warunkiem, że są niezbędne do realizacji projektu B+R i są wykorzystywane wyłącznie w zakresie oraz przez okres realizacji tych prac.

Uwaga: jeżeli subskrypcja oprogramowania jest wykorzystywana również do bieżącej działalności przedsiębiorstwa, kwalifikowalna jest wyłącznie część kosztu odpowiadająca wykorzystaniu jej na potrzeby projektu B+R.

Subskrypcja oprogramowania stanowi koszt operacyjny, natomiast nabycie licencji stanowiącej wartość niematerialną i prawną należy rozliczać w kategorii 3.1.5 Wartości niematerialne i prawne.

3.2 Wydatki niekwalifikowalne – czyli koszty, które nie podlegają dofinansowaniu z grantu, ale mogą zostać poniesione z wkładu własnego

Grant może obejmować wyłącznie koszty bezpośrednio związane z realizacją projektu badawczo-rozwojowego. Wydatki, które nie spełniają tego kryterium, uznaje się za niekwalifikowalne w ramach grantu, ale możliwe do poniesienia w ramach realizacji projektu i wykazania w budżecie projektu jako poniesione z wkładu własnego. Do kosztów niekwalifikowalnych zalicza się w szczególności:

- wynagrodzenia kadry zarządzającej i osób pełniących funkcje administracyjne (wskazane w kategorii Personel Projektu), koszty obsługi projektu, utrzymania powierzchni biurowych, opłaty za media, usługi telekomunikacyjne i pocztowe, materiały biurowe, usługi kopiowania dokumentów, ochronę i sprzątanie;
- podatek VAT, który w każdym przypadku stanowi koszt niekwalifikowalny;

- promocja projektu i upowszechnianie wyników projektu, w tym: koszty stworzenia i utrzymania w okresie realizacji projektu strony internetowej projektu, artykułów/wkładek w prasie promujących projekt, wydruk posterów/plakatów promujących projekt i jego wyniki na konferencjach, stworzenie materiałów audiowizualnych promujących projekt.
- wydatki o charakterze infrastrukturalnym stanowią koszt niekwalifikowany

Uwaga: Koszty informacji i promocji są obowiązkowe do poniesienia w ramach realizacji projektu zgodnie z Umową o powierzenie grantu i należy je wykazać w harmonogramie rzeczowo-finansowym w kategorii usługi zewnętrzne – koszty operacyjne jako wkład własny.

Zasada ogólna: finansowaniu podlegają wyłącznie wydatki bezpośrednio związane z realizacją prac B+R w projekcie. Wszelkie koszty administracyjne, ogólne oraz podatki nie są kwalifikowalne.

3.3 Za koszty niemożliwe do wykazania i poniesienia w ramach projektu B+R uważa się między innymi:

- a) koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności określonym w Umowie o powierzenie grantu;
- b) koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w *Przewodniku* kwalifikowania wydatków oraz *Wytycznych* dotyczących zasad kwalifikowania wydatków na lata 2021-2027
- c) koszty nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane;
- d) wydatki związane z leasingiem i pracami infrastrukturalnymi

3.4 Dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków w projektach

3.4.1 Koszty wynagrodzeń – Umowa o pracę

- a) lista płac,
- b) opis dokumentu zgodny z wskazaniem – patrz pkt 3.4,
- c) tzw. lista płac projektowa podpisana przez osobę odpowiedzialną za naliczanie wynagrodzeń – dokument nie jest wymagany, jeśli kwota wydatków kwalifikowanych wykazanych we wniosku o płatność jest tożsama z kwotą listy płac (w takim przypadku wymagany dokumentem jest lista płac),
- d) potwierdzenie zapłaty wynagrodzenia oraz zaliczek do US, składek do ZUS i zapłatę na PPE/PPK wraz z oświadczeniem Wnioskodawcy, że w kwocie płatności do US oraz ZUS/PPE/PPK uwzględnione są składki dotyczące wynagrodzenia projektowego. Oświadczenie nie jest wymagane, jeśli kwota na liście płac jest tożsama z kwotą przelewu,
- e) umowa o pracę, aneks/aneksy do umowy o pracę, oddelegowanie, porozumienie – dokument, z którego wynika stawka wynagrodzenia, czas pracy oraz zakres obowiązków w projekcie,
- f) karta czasu pracy - w przypadku pracy w projekcie nieokreślonej w sposób stały,

- g) oświadczenie, że łączne zaangażowanie zawodowe pracowników nie przekracza 276 godzin miesięcznie,
- h) regulamin premiowania i wynagradzania/układ zbiorowy (wraz z datą wejścia w życie jego zapisów) – dokument jest wymagany, jeśli w projekcie rozliczane są koszty premii, dodatków itp.

3.4.2 Koszty wynagrodzeń - Umowy cywilnoprawne

- a) umowa zlecenie/ umowa o dzieło,
- b) rachunek do umowy zlecenia/ o dzieło,
- c) opis dokumentu zgodny z wskazaniami patrz pkt 3.4,
- d) protokół odbioru (wskazujący prawidłowe wykonanie zadań, liczbę oraz ewidencję godzin w danym miesiącu kalendarzowym poświęconych na wykonanie zadań w projekcie - w protokole nie jest wymagane wskazywanie informacji na temat poszczególnych czynności wykonywanych w ramach danej umowy),
- e) potwierdzenie zapłaty za umowę zlecenie/ umowę o dzieło oraz zaliczek do US i składek do ZUS wraz z oświadczeniem Wnioskodawcy, że w kwocie płatności do US oraz ZUS uwzględnione są składki dotyczące umowy zlecenia.
- f) złożenie Oświadczenia o łącznym zaangażowaniu nie przekraczającym 276 h miesięcznie

Uwaga: Koszt zaangażowania osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą będącej Wnioskodawcą jest kwalifikowalny pod warunkiem faktycznego wykonywania prac B+R w projekcie oraz wyraźnego wskazania tej formy zaangażowania we wniosku wraz z zakresem obowiązków tej osoby i kosztem jej zaangażowania rozliczanego na podstawie noty księgowej.

W przypadku zaangażowania personelu projektu na podstawie umowy B2B lub umowy o dzieło - koszty kwalifikowane wyłącznie w kat. Usługi zewnętrzne (podwykonawstwo).

3.4.3 Koszty dostaw usług/towarów

- a) dokumenty potwierdzające rozeznanie rynku polegające na porównaniu co najmniej 3 ofert (zgodnie z zapisami Umowy o powierzenie Grantu – jeżeli dotyczy),
- b) umowa z podwykonawcą/dostawcą,
- c) faktura,
- d) opis dokumentu zgodny z wskazaniami patrz pkt 3.4,
- e) protokół odbioru,
- f) potwierdzenie zapłaty.

3.4.4 Amortyzacja

- a) dokument PK dotyczący amortyzacji danego środka trwałego,
- b) opis dokumentu zgodny z wskazaniami patrz pkt 3.4,

- c) dokument OT – zawierający wszystkie niezbędne informacje takie jak: nr faktur źródłowych, wartość początkowa środka trwałego,
- d) % umorzenia bilansowego, data rozpoczęcia odpisów,
- e) tabela amortyzacyjna,
- f) oświadczenie, że zakup środka trwałego nie został sfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych,
- g) metodologia wyliczenia procentowego przyporządkowania kosztów amortyzacji do projektu (jeśli koszt amortyzacji nie jest kwalifikowalny w projekcie w całości).

3.4.5 Wynajem

- a) umowa najmu/dzierżawy,
- b) potwierdzenie zapłaty raty najmu/dzierżawy,
- c) opis dokumentu zgodny z wskazaniami patrz pkt 3.4,
- d) dokumenty potwierdzające spełnienie zasady rozeznania rynku patrz Umowa o powierzenie Grantu,
- e) potwierdzenie zapłaty raty/dokument PK/nota obciążeniowa.

3.4.6 Pozostałe koszty

- a) umowa z dostawcą/zamówienie,
- b) faktura wraz z potwierdzeniem zapłaty,
- c) opis dokumentu zgodny z wskazaniami patrz pkt 3.4,
- d) protokół odbioru, jeśli wymagany umową z dostawcą.

W przypadku płatności dokonywanych w walucie obcej, należy rozliczyć wydatek zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o rachunkowości według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego przeprowadzenie operacji gospodarczej oraz załączyć dokument źródłowy zastosowanego kursu przeliczeniowego.

Dokumentem wymaganym jest również wykaz ewidencji księgowej projektu i wydruk operacji z rachunku Grantobiorcy, składane każdorazowo wraz z wnioskiem o płatność rozliczającym koszty.

3.5 Opis dokumentów

Wszystkie dokumenty finansowo-księgowe muszą być opisane zgodnie z niżej wskazanym opisem:

Wzór opisu dokumentu finansowo-księgowego

Kwota dokumentu brutto (np. faktury, rachunku) /netto

Kwota wydatków przewidzianych w umowie z NCBR brutto (faktyczny koszt który zostanie pokryty ze środków otrzymanych od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju) w podziale z grantu zł (tj.%) oraz wkładu własnego zł (tj.%) (jeśli dotyczy)

Ujęto wydatek we wniosku o płatność za okres od..... do/wniosek nr.....

Zadanie nr.....

Nazwa projektu: Projekt pn. „.....” realizowany w związku z konkursem Innostart.

Nr umowy:

Rodzaj wydatku (przeznaczenie – np. wynagrodzenie personelu)

Lp. (Proszę o wskazanie Lp. z budżetu projektu)

Uwaga: Opisy dokumentów finansowo-księgowych muszą być trwałe (nieusuwalne) i jednoznacznie powiązane z dokumentem (np. na odwrocie faktury).

Obowiązkowe sformułowanie do dopisania:

Finansowane ze środków Unii Europejskiej, w ramach Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027.

Podpisy osób odpowiedzialnych:

- przygotował (podpis osoby która przygotowała dokument)
- sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym (podpisy osób które sprawdziły i zatwierdziły do wypłaty)
- zatwierdził (podpis osoby zatwierdzającej).